

ВПЛИВ ЕКОНОМІЧНИХ КРИТЕРІЇВ НА ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

Сухова О.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Всі політичні події завжди тісно пов'язані з економікою держави. Адже економічна політика під час виборів стає важливим критерієм при обговоренні наявних кандидатур, а стан економіки у цей період викликає великий вплив на результати виборів.

Певні взаємини між економічними і політичними процесами вважаються природною характеристикою сучасних держав. Однак закономірності економіко-політичних взаємодій істотно відрізняються в різних суспільних системах, залежно від факторів, які регулюють функціонування держави і національної економіки.

Наступні фактори підсилюють значення економічного мотиву голосування – відкритість економіки держави, наявність економічного зростання або його очікування, наявність нескладної правлячої коаліції або однієї правлячої партії. Економічний мотив при голосуванні позначається наступним чином – через призму суб'єктивної оцінки виборцем економічного розвитку країни. Так, можна виділити три соціологічних змінних – «ретроспективні» (оцінка минулого в порівняно з сьогоденням), «перспективні» (оцінка майбутнього) і «афективні» (невмотивоване роздратування тощо.). Найважливішою можна вважати – «перспективну» оцінку урядової політики, адже кожен виборець прагне розуміти, що його чекає у майбутньому, які економічні зміни відбуватимуться в країні. Менш значною є «афективна», що позначаються у всебічному незадоволенні економічним станом країни, без вмотивованого пояснення своєї позиції та обґрунтованих критеріїв оцінки реального стану. На останнє місце варто віднести «ретроспективну», адже зазвичай не порівнюється оцінка минулого економічного стану у розрізі реального покращення на відміну від минулого можливого більш гіршого. З огляду на такі параметри суб'єктивної оцінки варто зазначити, що одними із основних економічних критеріїв є безробіття, інфляція, персональний добробут, торговий баланс, економічне зростання, державний борг і ряд інших параметрів, які відіграють важливу роль під час порівняння діючої влади та запропонованих кандидатів.

Варто зазначити, що навіть в умовах сприятливої економічної ситуації в країні нерідко діючий президент та правляча партія програє вибори, саме поняття стабільної економіки є вкрай розпливчастим: інтереси різних соціальних груп населення, є різноспрямованими, як і фактори, що впливають на оцінки та очікування.